

Οι αλλαγές από το 2010

Εφτασε πλέον η ώρα η πολυσυζητημένη "εκπαιδευτική μεταρρύθμιση" να αφήσει πίσω της τη θεωρία και να αγγίξει την ουσία της εκπαίδευσης: Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων, τις δε-

Της
**Γεωργίας
Ψαριά**

ξιότητες και ικανότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές σε κάθε τάξη, τους στόχους και το περιεχόμενο της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Την ετοιμασία των αναλυτικών προγραμμάτων ανέλαβαν 20 επιτροπές, στις οποίες συμμετέχουν 52

πανεπιστημιακοί, ενώ σύντομα θα εμπλακούν στην όλη διαδικασία επιθεωρητές και μάχιμοι εκπαιδευτικοί. Μέχρι το τέλος του καλοκαιριού τα νέα αναλυτικά προγράμματα θα είναι έτοιμα και θα ακολουθήσει η επεξεργασία ωρολογίου προγράμματος και διδακτικού υλικού. Λίγες μόνο μέρες μετά την ανακοίνωση της σύνθεσης των εν λόγω επιτροπών ο πρόεδρος της Επιτροπής Αναμόρφωσης Αναλυτικών Προγραμμάτων, καθηγητής Γιώργος Τσιάκαλος μιλά στον "Π" για τα χρονοδιαγράμματα που τέθηκαν, τις αλλαγές που πρέπει να αναμένονται, αλλά και για το μέλλον των βιβλίων της Ιστορίας.

Τι αλλαγές πιστεύετε ότι πρέπει να γίνουν στα αναλυτικά προγράμματα της εκπαίδευσης στην Κύπρο;

Η επιτροπή της UNESCO που αξιολόγησε το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου συμπέρανε ότι δεν υπάρχει αντιστοιχία ανάμεσα στους διατυπωμένους σκοπούς και στα προγράμματα σπουδών. Αυτό δεν είναι οπωσδήποτε αποτέλεσμα λάθους, αλλά συμβαίνει όταν σωστές κατά βάση καινοτομίες εισάγονται με αποσπασματικό τρόπο. Πράγματι, στα σχολεία της Κύπρου συναντούμε εξαιρετική δουλειά σε πολλούς τομείς, όπως π.χ. είναι η διαπολιτισμική εκπαίδευση, η τεχνολογία, η χρήση της βιωματικής μεθόδου σε όλα τα μαθήματα, η καλλιέργεια της ιδιότητας του πολίτη, η προσαρμογή της διδασκαλίας των φυσικών επιστημών στη δυνατότητα κατανόησης του κόσμου της καθημερινότητας. Αυτό που χρειαζό-

μαστε είναι να δώσουμε συνοχή σε όλες αυτές τις καλές δραστηριότητες και να τις εντάξουμε σε ένα ενιαίο πλαίσιο εξυπηρέτησης των σκοπών και των στόχων που επιβάλλει το περιβάλλον του 21ου αιώνα.

Ποιοτική αναβάθμιση

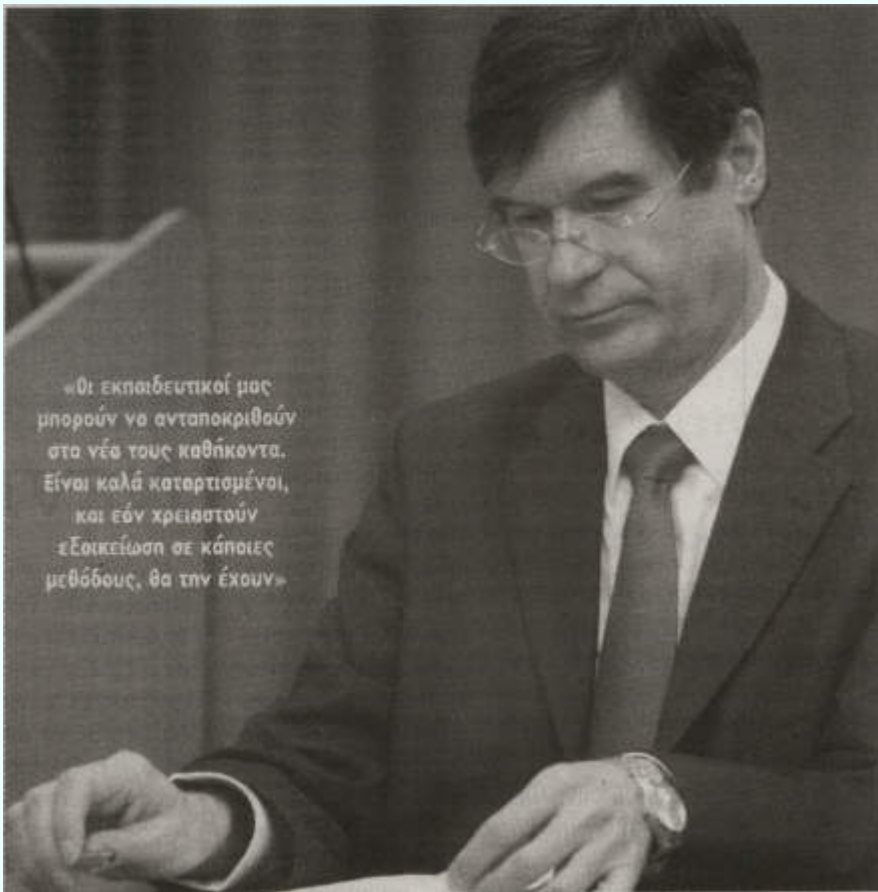
Οι αλλαγές θα επηρεάσουν άμεσα τον μαθητή και την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης;

Επιδιώκουμε την ποιοτική αναβάθμιση που θα είναι ορατή στις επιδόσεις όλων των μαθητών, αλλά και την ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των παιδιών μέσα και έξω από το σχολείο. Το δεύτερο θα το διαπιστώσουμε αμέσως όταν θα αρχίσουν να εφαρμόζονται τα νέα αναλυτικά προγράμματα, ενώ το πρώτο θα το διαπιστώσουμε πλήρως όταν η πρώτη γενιά παιδιών θα ολοκληρώσει την εκπαίδευσή της. Φυσικά, αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων θα υπάρχουν από την πρώτη ημέρα κι έτσι θα γνωρίζουμε τα αποτελέσματα που θα μπορούμε να προσδοκούμε. Στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος συγκαταλέγω και τη σταδιακή αποδέσμευση των παιδιών από αυτό που ονομάζεται παραπαιδεία.

Λέχθηκε από τον Υπ. Παιδείας ότι μετά τα αναλυτικά, οι επιτροπές θα αγγίξουν και το ωρολόγιο πρόγραμμα. Θα υπάρξουν αλλαγές στις ώρες διδασκαλίας κάποιων μαθημάτων ή θα προστεθούν μαθήματα;

Συχνά η ανάγκη ενασχόλησης του σχολείου με νέα ζητήματα, όπως είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η σεξουαλική αγωγή, αντιμετωπιζόταν με τη διατήρηση των παλιών προγραμμάτων σπουδών και την πρόσθεση νέων μαθημάτων. Αυτή η πρακτική οδηγεί χρόνο με το χρόνο σε απίστευτη συσσώρευση μαθημάτων και ύλης, καταπονεί τα παιδιά και προκαλεί ασφυξία στα σχολεία. Δεν θα έχουμε, λοιπόν, επιπλέον μαθήματα, αν και μπορεί να προκύψουν νέα ονόματα μαθημάτων από τη σύμπτυξη γνωστικών αντικειμένων στο πλαίσιο μιας διαφορετικής διδακτικής προσέγγισης. Πάντως περισσότερες ώρες διδασκαλίας δεν θα έχουμε, καθώς ήδη έχουμε υπερβεί το όριο αντοχής των παιδιών.

«Οι εκπαιδευτικοί μας μπορούν να ανταποκριθούν στα νέα τους καθήκοντα. Είναι καλά καταρτισμένοι, και εάν χρειαστούν «Εξειδίκευση σε κάποιες μεθόδους, θα την έχουν»

Δουλειά με χρονοδιάγραμμα

Σε κάποιες επιτροπές διορίστηκαν και συντονιστές, ενώ σύντομα θα προστεθούν επιθεωρητές και μάχιμοι εκπαιδευτικοί. Θα μπορεί εύκολα να παραχθεί έργο και να υπάρξει συνεργασία χωρίς συγκρούσεις;

Η εργασία των επιτροπών προσανατολίζεται στους σκοπούς και στις παιδαγωγικές αρχές που έχουμε ήδη διατυπώσει. Εφόσον οι συντονιστές είναι άνθρωποι με σχετική εμπειρία θεωρώ ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα. Με τη συνεργασία μεγάλου αριθμού μάχιμων εκπαιδευτικών, όχι μόνον θα έχουμε καλύτερα αποτελέσματα στην κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών, αλλά θα έχουμε επίσης τους ειδήμονες που θα χρειαστούμε αργότερα στη δύσκολη φάση της εισαγωγής των νέων αναλυτικών προγραμμάτων στα σχολεία. Αυτή η διάσταση είναι άρα πολύ σημαντική και αισιοδοξώ ότι θα την πάρουν υπόψη τους οι συντονιστές.

Δεν θα αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας, ούτε θα προστεθούν μαθήματα. Ήδη έχουμε υπερβεί το όριο αντοχής των παιδιών

Ανακοινώθηκε ήδη ότι οι επιτροπές θα εργαστούν με βάση χρονοδιαγράμματα.

Μέχρι το τέλος του καλοκαιριού πρέπει να είναι έτοιμα τα προγράμματα σπουδών για κάθε γνωστικό αντικείμενο και κάθε τάξη. Τονίζω, όμως, ότι αυτός είναι ένας δικός μας προγραμματισμός, ο οποίος μπορεί και να τροποποιηθεί ελαφρά, εάν αυτό απαιτείται για να έχουμε προγράμματα σπουδών υψηλής ποιότητας. Έχουμε αφήσει περιθώριο χρόνου μέχρι την εισαγωγή στο σχολείο των νέων αναλυτικών προγραμμάτων, ακριβώς για μην υπάρχει τέτοια πίεση χρόνου που να οδηγήσει σε υποβάθμιση της ποιότητας.

Σεβαστές οι ευαισθησίες

Το διδακτικό υλικό και τα βιβλία αναμένεται να απασχολήσουν τις επιτροπές τον επόμενο χρόνο. Εκείνο όμως που συζητείται είναι τα βιβλία της Ιστορίας.

Μια συζήτηση με αφετηρία τα βιώματα και τις ιδιαίτερες ευαισθησίες που υπάρχουν στην Κύπρο, οι οποίες τρέφουν ανησυχίες, φόβους, επιφυλάξεις, καχυποψία και, τελικά, ακόμη και υπερβολές. Σας διαβεβαιώνω ότι δεν έχει υπάρξει από την επιτροπή μας καμιά ιδιαίτερη πρόθεση για τα βιβλία της Ιστορίας, ούτε μπορούσε να υπάρξει. Σας διαβεβαιώνω επίσης ότι ούτε παρέμβαση βιώσαμε, ούτε έχουμε κάνει κάποια σχετική συζήτηση με οποιονδήποτε. Για εμάς το πρό-

βλημα της εκπαίδευσης της Κύπρου είναι η αναποτελεσματικότητά της σε σχέση με αυτά που απαιτεί από τους νέους ανθρώπους ο 21ος αιώνας. Αυτό θέλουμε να θεραπεύσουμε με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, γιατί μόνον έτσι μπορούμε να διασφαλίσουμε το μέλλον της νέας γενιάς και το μέλλον της χώρας. Βεβαίως, από τη στιγμή που υπάρχουν αυτές οι ευαισθησίες για το μάθημα της Ιστορίας είναι φυσικό ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη, έτσι ώστε να μην αισθάνεται κανείς ότι προσβάλλεται και πληγώνεται από αυτά που διδάσκονται τα παιδιά του στο σχολείο. Προσδοκώ ότι η επιτροπή που ορίστηκε για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών της Ιστορίας θα έχει παρόμοιο προσανατολισμό και δεν αμφιβάλλω ότι αυτό θα γίνει χωρίς απόκλιση από το δρόμο της επιστήμης.

Πότε θα αρχίσουν να εφαρμόζονται τα νέα αναλυτικά;

Σκοπός μας είναι, η εισαγωγή τους να μην προκαλέσει αναστάτωση στα σχολεία, αλλά να γίνει ομαλά. Γι' αυτό μιλούμε για την ανάγκη πολύ καλής προετοιμασίας που ίσως διαρκέσει δύο χρόνια. Για την πρώτη τάξη του δημοτικού μπορούμε να ξεκινήσουμε ήδη το σχολικό έτος 2010.

